

Briselē, 27.7.2020.
COM(2020) 622 final

2020/0160 (COD)

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES LĒMUMS

ar ko Francijai piešķir pilnvaras risināt sarunas par nolīgumu, ar kuru papildina tās spēkā esošo divpusējo līgumu ar Apvienoto Karalisti par Lamanša pastāvīgā savienojuma būvniecību un ekspluatāciju, ko veic privāti koncesionāri

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

• Priekšlikuma pamatojums un mērķi

Ar 1986. gada 12. februārī Kenterberijā parakstīto Līgumu starp Franciju un Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienoto Karalisti par Lamanša pastāvīgā savienojuma būvniecību un ekspluatāciju, ko veic privāti koncesionāri (turpmāk “Kenterberijas līgums”), tika izveidota starpvaldību komisija, kuras uzdevums ir pārraudzīt visus jautājumus, kas saistīti ar Lamanša pastāvīgā savienojuma būvniecību un ekspluatāciju.

Līdz pārejas perioda beigām, kas noteikts ar Līgumu par Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotās Karalistes izstāšanos no Eiropas Savienības un Eiropas Atomenerģijas kopienas¹, Starpvaldību komisija ir valsts drošības iestāde Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas (ES) 2016/798² 3. panta 7. punkta nozīmē, kas ir kompetenta par Lamanša pastāvīgo savienojumu.

Saskaņā ar Direktīvas (ES) 2016/798 3. panta 7. punktu valsts drošības iestāde var būt struktūra, kurai vairākas dalībvalstis uzticējušas uzdevumus saistībā ar dzelzceļa drošību un dzelzceļa savstarpēju izmantojamību saskaņā ar Direktīvu (ES) 2016/797. Tomēr pēc minētā pārejas perioda beigām starpvaldību komisija būs dalībvalsts un trešās valsts izveidota struktūra. Direktīvā (ES) 2016/798 nav paredzēta iespēja struktūrai, kuru funkcijas pildīt norīkojusi dalībvalsts un trešā valsts, būt par valsts drošības iestādi. Tāpēc, ja vien nav noteikts citādi, pēc pārejas perioda beigām Starpvaldību komisija vairs nebūs valsts drošības iestāde Direktīvas (ES) 2016/798 nozīmē attiecībā uz Lamanša pastāvīgo savienojumu. No tā paša brīža Savienības tiesību akti vairs nebūs piemērojami Lamanša pastāvīgā savienojuma daļai, kas ir Apvienotās Karalistes jurisdikcijā. Piemērojot Direktīvu (ES) 2016/798 un Francijas Transporta kodeksa L 2221/1 pantu, Francijas *Etablissement public de sécurité ferroviaire* kļūs par valsts drošības iestādi Lamanša pastāvīgā savienojuma daļā, kura ir Francijas jurisdikcijā.

Lai nodrošinātu Lamanša pastāvīgā savienojuma drošu un efektīvu darbību, būtu vēlama viena atbildīgā drošības iestāde, kas piemērotu vienu un to pašu noteikumu kopumu visā infrastruktūrā, tostarp tajā daļā, kas ir Apvienotās Karalistes jurisdikcijā. Starpvaldību komisijai arī turpmāk vajadzētu būt šai vienotajai iestādei, un tai būtu jāturpina piemērot Savienības noteikumus par dzelzceļa drošību un savstarpēju izmantojamību. Tādēļ jo īpaši būtu nepieciešams grozīt Direktīvas (ES) 2016/798 3. panta 7. punktu. Šāds grozījums ir paredzēts paralēlajā Komisijas priekšlikumā regulai, ar ko groza minēto direktīvu COM(2020) 623.

Francija 2020. gada 16. jūlija vēstulē informēja Komisiju, ka tā vēlas risināt sarunas par nolīgumu, ar ko papildina Kenterberijas līgumu.

Šā priekšlikuma mērķis ir pilnvarot Franciju risināt sarunas par starptautisku nolīgumu ar Apvienoto Karalisti, lai nodrošinātu Lamanša pastāvīgā savienojuma drošu un efektīvu darbību, saglabājot vienotu drošības iestādi, kas būtu atbildīga par visu šo infrastruktūru, un noteiktu konkrētas prasības, kurām ir jāatbilst ierosinātajam nolīgumam, piemēram, Starpvaldību komisijas pienākumu piemērot Savienības noteikumus par dzelzceļa drošību un savstarpēju izmantojamību.

¹ OV L 29, 31.1.2020., 7. lpp.

² Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2016/798 (2016. gada 11. maijs) par dzelzceļa drošību (OV L 138, 26.5.2016., 102. lpp.).

Šāds nolīgums var ietekmēt jomu, uz kuru lielā mērā attiecas Savienības tiesību akti un jo īpaši Direktīva (ES) 2016/797³, Direktīva (ES) 2016/798 un Regula (ES) 2016/796⁴. Tāpēc šāds nolīgums ietilptu Savienības ekskluzīvajā ārējā kompetencē. Tomēr saskaņā ar LESD 2. panta 1. punktu Savienība drīkst pilnvarot dalībvalstis rīkoties jomās, kurās tai ir ekskluzīva kompetence. Ņemot vērā šāda pilnvarojuma mijiedarbību ar spēkā esošajiem noteikumiem, ko pieņēmis Savienības likumdevējs, ir arī nepieciešams, lai tas šādu pilnvarojumu piešķirtu saskaņā ar LESD 91. pantā minēto likumdošanas procedūru.

- **Saskanība ar spēkā esošajiem noteikumiem konkrētajā rīcībpolitikas jomā**

Starptautiskā nolīguma, ko Francija vēlas noslēgt ar Apvienoto Karalisti, pamatojoties uz ierosināto pilnvarojuma lēmumu, mērķis ir saglabāt Starpvaldību komisiju kā vienotu valsts drošības iestādi Lamanša pastāvīgajam savienojumam un nodrošināt, ka tā turpina ievērot Savienības tiesību aktu noteikumus, kas piemērojami valsts drošības iestādēm, un jo īpaši Direktīvu (ES) 2016/798 un Direktīvu (ES) 2016/797, un Regulu 2016/796, attiecībā uz visu Lamanša pastāvīgo savienojumu, tostarp Apvienotās Karalistes jurisdikcijā esošo posmu.

Tāpēc šis mērķis pilnībā atbilst spēkā esošajiem politikas noteikumiem dzelzceļa drošības un savstarpējas izmantojamības jomā.

- **Atbilstība pārējiem Savienības politikas virzieniem**

Kenterberijas līguma papildinājuma nolīgums, kas nodrošinātu Lamanša pastāvīgā savienojuma drošu un efektīvu darbību, saglabājot vienotu drošības iestādi, kura būtu atbildīga par visu šo infrastruktūru, nebūtu pretrunā nevienai citai Savienības politikai.

2. JURIDISKAIS PAMATS, SUBSIDIARITĀTE UN PROPORCIONALITĀTE

- **Juridiskais pamats**

Šā priekšlikuma juridiskais pamats ir LESD 2. panta 1. punkts un 91. pants.

- **Subsidiaritāte (neekskluzīvas kompetences gadījumā)**

Priekšlikums ir Savienības ekskluzīvā kompetencē.

- **Proporcionalitāte**

Priekšlikuma mērķis ir saskaņā ar LESD 2. panta 1. punktu atļaut sarunas par nolīgumu, ar ko papildina Kenterberijas līgumu un kas nodrošinātu Lamanša pastāvīgā savienojuma drošu un efektīvu darbību, saglabājot vienotu drošības iestādi, kura būtu atbildīga par visu šo infrastruktūru. Ja tiek grozīts Direktīvas (ES) 2016/798 3. panta 7. punkts, Starpvaldību komisijai, kas izveidota ar Kenterberijas līgumu, būtu jāpaliek vienotajai drošības iestādei un būtu jāturpina piemērot Savienības noteikumus par dzelzceļa drošību. Tādējādi ierosinātais Eiropas Parlamenta un Padomes lēmums nepārsniedz to, kas ir vajadzīgs šā mērķa sasniegšanai.

- **Juridiskā instrumenta izvēle**

Vēlamais mērķis ir nodrošināt, ka Starpvaldību komisija piemēro Savienības tiesību aktus visam Lamanša pastāvīgajam savienojumam, tostarp daļai, kas ir Apvienotās Karalistes

³ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2016/797 (2016. gada 11. maijs) par dzelzceļa sistēmas savstarpēju izmantojamību Eiropas Savienībā (OV L 138, 26.5.2016., 44. lpp.).

⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/796 (2016. gada 11. maijs) par Eiropas Savienības Dzelzceļu aģentūru un ar ko atceļ Regulu (EK) Nr. 881/2004 (OV L 138, 26.5.2016., 1. lpp.).

jurisdikcijā. Starpvaldību komisija ir divvalstu struktūra, ko izveidojusi Francija un Apvienotā Karaliste. Tās darbību reglamentē Kenterberijas līgums, kas noslēgts starp Franciju un Apvienoto Karalisti. Tādēļ ir lietderīgi iepriekš minētos elementus iekļaut nolīgumā starp Franciju un Apvienoto Karalisti, tādēļ Francijai jāpiešķir attiecīgas pilnvaras.

Tāpēc ierosinātais Eiropas Parlamenta un Padomes lēmuma projekts, kas adresēts Francijai un saskaņā ar LESD 2. panta 1. punktu un 91. pantu pilnvaro to risināt sarunas un noslēgt šādu nolīgumu ar Apvienoto Karalisti, ir atbilstīgs instruments.

3. EX POST IZVĒRTĒJUMU, APSPRIEŠANĀS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMU REZULTĀTI

• Apspriešanās ar ieinteresētajām personām

Šā priekšlikuma pamatā ir Francijas lūgums un ierosināto pilnvarojumu vajadzētu adresēt tikai šai dalībvalstij. Ņemot vērā laika ierobežojumus, neoficiāli notika apspriešanās ar ieinteresētajām personām, piemēram, Lamanša pastāvīgā savienojuma koncesionāru, un tika apstiprināts, ka Starpvaldību komisija būtu jā saglabā kā vienotā drošības iestāde, kas piemēro Savienības tiesību aktus visā Lamanša pastāvīgajā savienojumā.

4. IETEKME UZ BUDŽETU

Šis priekšlikums neietekmē Savienības budžetu.

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES LĒMUMS

ar ko Francijai piešķir pilnvaras risināt sarunas par nolīgumu, ar kuru papildina tās spēkā esošo divpusējo līgumu ar Apvienoto Karalisti par Lamanša pastāvīgā savienojuma būvniecību un ekspluatāciju, ko veic privāti koncesionāri

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 91. pantu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu⁵,

ņemot vērā Reģionu komitejas atzinumu⁶,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru,

tā kā:

- 1) Ar Līgumu starp Franciju un Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienoto Karalisti par Lamanša pastāvīgā savienojuma būvniecību un ekspluatāciju, ko veic privāti koncesionāri, kas parakstīts Kenterberijā 1986. gada 12. februārī ("Kenterberijas līgums"), tika izveidota Starpvaldību komisija, lai uzraudzītu visus jautājumus, kas saistīti ar Lamanša pastāvīgā savienojuma būvniecību un ekspluatāciju.
- 2) Līdz pārejas perioda beigām, kas noteikts ar Līgumu par Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotās Karalistes izstāšanos no Eiropas Savienības un Eiropas Atomenerģijas kopienas⁷, Starpvaldību komisija ir struktūra, kurai vairākas dalībvalstis uzticējušas uzdevumus saistībā ar dzelzceļa drošību Lamanša pastāvīgajā savienojumā. Tādēļ šajā nolūkā tā ir valsts drošības iestāde Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas (ES) 2016/798⁸ 3. panta 7. punkta nozīmē. Šajā statusā tā piemēro Savienības tiesību aktu noteikumus, kas attiecas uz dzelzceļa drošību un savstarpēju izmantojamību.
- 3) Pēc 2. apsvērumā minētā pārejas perioda beigām Starpvaldību komisija būs dalībvalsts un trešās valsts izveidota struktūra. Turklāt, ja vien starptautiskā nolīgumā, ar kuru Apvienotā Karaliste uzņemas saistības, nebūs noteikts citādi, Savienības tiesību akti vairs nebūs piemērojami Lamanša pastāvīgā savienojuma daļai, kas ir Apvienotās Karalistes jurisdikcijā.
- 4) Starptautisks nolīgums ar trešo valsti par dzelzceļa drošības un savstarpējas izmantojamības noteikumu piemērošanu pārrobežu situācijās var ietekmēt jomu, uz kuru lielā mērā attiecas Savienības tiesību akti un jo īpaši Direktīva (ES) 2016/798, Eiropas Parlamenta

⁵ OV C [...], [...], [...]. lpp.

⁶ OV C [...], [...], [...]. lpp.

⁷ OV L 29, 31.1. 2020., 7. lpp.

⁸ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2016/798 (2016. gada 11. maijs) par dzelzceļa drošību (OV L 138, 26.5.2016., 102. lpp.).

un Padomes Direktīva (ES) 2016/797⁹ un Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/796¹⁰. Tāpēc šāds nolīgums ietilpst Savienības ekskluzīvā ārējā kompetencē. Dalībvalstis drīkst risināt sarunas vai slēgt šādu nolīgumu tikai tad, ja Savienība tās ir pilnvarojusi saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 2. panta 1. punktu. Ņemot vērā mijiedarbību ar spēkā esošajiem Savienības tiesību aktiem, ir arī nepieciešams, lai Savienības likumdevējs šādu pilnvarojumu piešķirtu saskaņā ar LESD 91. pantā minēto likumdošanas procedūru.

5) Ar 2020. gada 16. jūlija vēstuli Francija lūdza Savienību piešķirt tai pilnvaras risināt sarunas un noslēgt starptautisku nolīgumu, ar ko papildina Kenterberijas līgumu ar Apvienoto Karalisti.

6) Lai nodrošinātu Lamanša pastāvīgā savienojuma drošu un efektīvu darbību, būtu lietderīgi saglabāt vienotu drošības iestādi – Starpvaldību komisiju, kas būtu atbildīga par visu šo infrastruktūru. Ņemot vērā Lamanša pastāvīgā savienojuma īpašo stāvokli, proti, tas ir dzelzceļa savienojums, kas ietver vienotu, kompleksu inženiertehnisko struktūru, kura daļēji atrodas attiecīgi Francijas un trešās valsts teritorijā, ir lietderīgi atļaut Francijai noslēgt starptautisku nolīgumu ar Apvienoto Karalisti par Savienības dzelzceļa drošības noteikumu piemērošanu Lamanša pastāvīgajam savienojumam, lai saglabātu vienotu drošības režīmu visā tunelī, ja ir izpildītas noteiktas prasības.

7) Starpvaldību komisija varētu pildīt savas funkcijas kā valsts drošības iestāde, kas ir atbildīga par Lamanša pastāvīgā savienojuma daļu, kas ir Francijas jurisdikcijā, ja ir izpildīti konkrēti nosacījumi un ja tiek grozīts Direktīvas (ES) 2016/798 3. panta 7. punkts.

8) Starpvaldību komisijai būtu jāpiemēro vieni un tie paši noteikumi attiecībā uz visu Lamanša pastāvīgo savienojumu neatkarīgi no tā, vai tie attiecas uz daļām, kas ir Francijas vai Apvienotās Karalistes jurisdikcijā. Šādiem noteikumiem vajadzētu būt attiecīgajiem noteikumiem Savienības tiesību aktos un jo īpaši Direktīvā (ES) 2016/798, Direktīvā (ES) 2016/797 un Regulā (ES) 2016/796, kas grozīta vai aizstāta, kā arī uz to pamata pieņemtajos aktos.

9) Saskaņā ar Kenterberijas līguma 19. pantu strīdus starp Franciju un Apvienoto Karalisti saistībā ar Kenterberijas līguma interpretāciju vai piemērošanu izšķir šķīrējtiesa. Lai nodrošinātu Savienības tiesību aktu pareizu piemērošanu gadījumā, ja šādos strīdos rodas jautājumi par Savienības tiesību aktu interpretāciju, šķīrējtiesai būtu jānodod jautājums Eiropas Savienības Tiesai un tās lēmums tai būtu saistošs.

10) Ir arī jāparedz īpaši noteikumi par Savienības tiesību aktu īstenošanu Francijas jurisdikcijā esošajā Lamanša pastāvīgā savienojuma daļās, lai nodrošinātu, ka Savienības tiesību akti vienmēr tiek pareizi īstenoti un ka Komisija var pārraudzīt to piemērošanu Tiesas kontrolē, tostarp steidzamības apstākļos vai gadījumā, ja Starpvaldību komisija nepilda šķīrējtiesas lēmumu. Šajā nolūkā Francijai vajadzības gadījumā būtu jā saglabā tiesības rīkoties vienpusēji, lai nodrošinātu, ka Lamanša pastāvīgā savienojuma daļā, kas ir tās jurisdikcijā, tiek pilnībā un pareizi piemēroti Savienības tiesību akti.

11) Lai nodrošinātu efektīvu tiesisko aizsardzību jomās, uz kurām attiecas Savienības tiesību akti, tiesām, uz kurām attiecas LESD 19. panta 1. punkts, vajadzētu būt ekskluzīvai kompetencei attiecībā uz pieteikumiem, ko pret Starpvaldību komisijas lēmumiem iesniedz Lamanša pastāvīgā savienojuma koncesionāri un lietotāji.

⁹ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2016/797 (2016. gada 11. maijs) par dzelzceļa sistēmas savstarpēju izmantojamību Eiropas Savienībā (OV L 138, 26.5.2016., 44. lpp.).

¹⁰ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/796 (2016. gada 11. maijs) par Eiropas Savienības Dzelzceļu aģentūru un ar ko atceļ Regulu (EK) Nr. 881/2004 (OV L 138, 26.5.2016., 1. lpp.).

12) Elementi, kas aprakstīti 8.–11. apsvērumā, būtu jāatspoguļo starptautiskajos nolīgumos starp Franciju un Apvienoto Karalisti par Lamanša pastāvīgo savienojumu. Minētajiem starptautiskajiem nolīgumiem visos aspektos vajadzētu būt saderīgiem ar Savienības tiesību aktiem,

IR PIEŅĒMUŠI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Francija ir pilnvarota risināt sarunas, parakstīt un noslēgt starptautisku nolīgumu ar Apvienoto Karalisti par dzelzceļa drošības noteikumu piemērošanu Lamanša pastāvīgajā savienojumā, ar nosacījumu, ka minētais nolīgums stājas spēkā pēc tam, kad beidzies pārejas periods, kas paredzēts Līgumā par Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotās Karalistes izstāšanos no Eiropas Savienības un Eiropas Atomenerģijas kopienas, un ja tas atbilst šādiem nosacījumiem.

- (1) Lai saglabātu vienotu drošības režīmu visā Lamanša pastāvīgajā savienojumā, ar Kenterberijas līgumu izveidotā Starpvaldību komisija nodrošina, ka attiecībā uz Lamanša pastāvīgo savienojumu tiek piemēroti Savienības tiesību aktu noteikumi, kas attiecas uz valstu drošības iestāžu uzdevumiem Direktīvas (ES) 2016/798 3. panta 7. punkta nozīmē, un jo īpaši minētās direktīvas, Direktīvas (ES) 2016/797 un Regulas (ES) 2016/796, kas grozīta vai aizstāta, kā arī uz to pamata pieņemto aktu noteikumi.
- (2) Ja strīdā, kas iesniegts izskatīšanai šķīrējtiesā saskaņā ar Kenterberijas līguma 19. pantu, rodas jautājums par Savienības tiesību normas interpretāciju, šķīrējtiesa nav pilnvarota lemt par šādu jautājumu. Šādā gadījumā šķīrējtiesa lūdz Eiropas Savienības Tiesu pieņemt nolēmumu par šo jautājumu. Eiropas Savienības Tiesas nolēmums šķīrējtiesai ir saistošs.
- (3) Vajadzības gadījumā, jo īpaši steidzamības apstākļos vai tad, ja Starpvaldību komisija nepilda šķīrējtiesas lēmumu, Francija patur tiesības rīkoties vienpusēji, lai nodrošinātu pilnīgu, pareizu un ātru Savienības tiesību aktu piemērošanu Francijas jurisdikcijā esošajai pastāvīgā savienojuma daļai.
- (4) Tiesām, uz kurām attiecas LESD 19. panta 1. punkts, ir ekskluzīva kompetence lemt par tiesiskās aizsardzības līdzekļiem, ko Lamanša pastāvīgā savienojuma koncesionāri un lietotāji pieprasa attiecībā uz lēmumiem, ko Starpvaldību komisija pieņēmusi 1. punktā minētajā statusā.
- (5) Nolīgumam visos aspektos jābūt saderīgam ar Savienības tiesību aktiem.

2. pants

Francija regulāri informē Komisiju par sarunām ar Apvienoto Karalisti par Kenterberijas līguma papildināšanu vai jauna nolīguma noslēgšanu, kā minēts 1. pantā, un vajadzības gadījumā aicina Komisiju piedalīties kā novērotāju.

Pēc sarunu pabeigšanas Francija iesniedz Komisijai teksta projektu. Komisija par to informē Padomi un Eiropas Parlamentu.

Viena mēneša laikā pēc nolīguma projekta paziņošanas Komisija pieņem lēmumu par to, vai ir izpildītas 1. pantā noteiktās prasības. Ja Komisija nolemj, ka tās ir izpildītas, Francija var parakstīt un noslēgt attiecīgo nolīgumu. Parakstītā nolīguma kopiju iesniedz Komisijai viena mēneša laikā pēc tā stāšanās spēkā vai, ja nolīgumu piemēro provizoriski, viena mēneša laikā pēc tā provizoriskās piemērošanas sākuma.

3. pants

Šis lēmums ir adresēts Francijas Republikai.

Briselē,

*Eiropas Parlamenta vārdā —
priekšsēdētājs*

*Padomes vārdā —
priekšsēdētājs*